

A 1744/presidiet

Tekijä Konservatiivinen ryhmä
Käsittelijä Puheenjohtajisto

Jäsen ehdotus vahvistetusta pohjoismaisesta kyberpuolustusyhteistyöstä

Ehdotus

Konservatiivinen ryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että pyritään syventämään Pohjoismaiden ja Baltian välistä kyberpuolustusyhteistyötä.

että yhteisiä tilannekuvia kyberympäristöihin liittyvistä uhkista ja riskeistä jaetaan Pohjoismaiden ja Baltian maiden kesken.

että Pohjoismaat huolehtivat mahdollisimman hyvin siitä, että EU:hun ja/tai NATOon kuulumattomat Pohjoismaat voivat osallistua kyberpuolustusta koskevaan yhteistyöhön näiden organisaatioiden puitteissa.

että kyberpuolustusta pidetään keskeisenä osana Yhdysvaltojen kanssa käytävää yhteispohjoismaista turvallisuuspoliittista vuoropuhelua.

että Pohjoismaiden ja Baltian välinen kyberpuolustusyhteistyö sisältää myös suoran tuen Ukrainalle.

Taustaa

1. Pohjoismaat ovat maailman pisimmälle digitalisoituneita maita ja neljännen teollisen vallankumouksen kynnyksellä. Robotisaatio, 3D-valmistus, itseohjautuvat kulkuneuvot, Big Data ja tekoäly tulevat vaikuttamaan perinpohjaisesti tähän prosessiin. Kehitystä vievät eteenpäin kaikki digitalisaation tuomat mahdollisuudet, jotka vaikuttavat koko yhteiskuntaan. Tämä luo valtavia mahdollisuuksia, mutta myös haavoittuvuuksia. Pohjoismaihin kohdistuu päivittäin merkittäviä kyberiskuja, jotka voivat vahingoittaa yhteiskunnan vakautta ja toimintaa. Tietoturvallisuutta ja kyberpuolustusta¹ koskevan yhteistyön on oltava keskiössä, jos Pohjola haluaa pitää itsellään digitalisaation joh-toaseman.
2. Tämän yhteistyön tulee perustua pohjoismaiseen solidaarisuusjulistukseen vuodelta 2011. Solidaarisuusjulistuksessa määritellään kyber-

¹Kyberpuolustus määritellään yhteiseksi kyvyksi suojella kansallisia etuja kyberhyökkäyksiltä, joiden tekijöinä ovat erittäin hyvin resursoidut tahot ja joiden kohteena ovat yhteiskunnan tärkeimmät toiminnot.

hyökkäykset alueeksi, jolla Pohjoismaiden tulee auttaa toisiaan hyökkäyksen tai katastrofitilanteen kohdatessa. Se velvoittaa maiden väliin syvempään operatiiviseen yhteistyöhön, jonka tarkoituksena on paremmin ehkäistä, puolustaa, estää ja käsitellä laajoja kyberhyökkäyksiä. On myös tärkeää, että yhteiskunnan tieto- ja kyberturvallisuutta hoidetaan pitäen huolta yhteiskunnallisista perusarvoista, kuten yksilön koskemattomuudesta.

3. NORDEFCON piirissä on jo muutaman vuoden ajan tehty kyberpuolustusyhteistyötä. Viime vuosina Pohjoismaat ovat rakentaneet kansalliset tiiminsä, joita kutsutaan nimellä *Computer Emergency Response Team* (CERT). Niiden tarkoituksena on ehkäistä ja käsitellä kansallisia kyberhyökkäyksiä. Nämä yksiköt järjestävät nykyisin erinäisiä yhteisiä koulutuksia ja harjoituksia sekä vaihtavat Pohjoismaiden kesken kyberympäristön uhkiin ja riskeihin liittyviä tilannekuvia. Lisäämällä pohjoismaista yhteistyötä voidaan vahvistaa yhteistä kyberympäristön uhkien ja riskien käsittelyä.
4. Viro, Latvia ja Liettua ovat myös pitkällä digitalisaatiokehityksessä. Eryityisesti Viro pitää hallussaan kyberalan globaalia johtoasemaa. Maa joutui laajan kyberhyökkäyksen kohteeksi vuonna 2007 niin kutsutun pronssipatsaskriisiin yhteydessä. Viron osaamista vahvistettiin myös sijoittamalla NATO:n kyberkeskus *Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence* Tallinnaan. Pohjoismaiden tulee siksi ponnistella NORDEFCON piirissä sen eteen, että myös Viro, Latvia ja Liettua integroidaan kyberpuolustusyhteistyöhön.
5. Jotkut Pohjoismaista tekevät läheistä kahdenvälistä kyberyhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa. Tämä yhteistyö vahvistuisi, jos Pohjoismaat toimisivat yhdessä Yhdysvaltojen kanssa. Lisäksi Pohjoismaat ovat jäseninä EU:ssa ja/tai NATOssa, joiden piirissä suurin osa kansainvälisestä kyberpuolustusyhteistyöstä tehdään. Parantaakseen kyberhyökkäysten yhteistä torjuntakykyä Pohjoismaiden tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä saamaan myös kolmansia maita osallistumaan näihin yhteistyöfoorumeihin.
6. Venäjän Ukrainaan kohdistaman aggression ja Krimin laittoman Venäjään liittämisen vanavedessä Ukrainaan on toistuvasti kohdistunut laajoja kyberhyökkäyksiä, joilla on pyritty vahingoittamaan muun muassa tärkeää infrastruktuuria ja energiahuoltoa. Ratkaisevaa Euroopan turvallisuusjärjestelmän ja Pohjoismaiden yhteisen edun kannalta on, että Ukraina saa takaisin alueellisen koskemattomuutensa ja itsenäisyytensä. Pohjoismais-balttilaiseen yhteistyöhön sisältyy näin ollen diplomaattinen ja taloudellinen apu Ukrainalle. Tämän lisäksi yhteistyöhön

on sisällytettävä Ukrainalle annettava tuki kyberpuolustuksen osa-alueella, muun muassa kanavoimalla suoraa tukea kansallisten CERT-yksiköiden kautta asianomaisille ukrainalaisille viranomaisille.

Reykjavikissa 19. syyskuuta 2017

Bengt Morten Wenstøb (H)

Bente Stein Mathisen (H)

Brigitte Klintskov Jerkel (KF)

Brynjar Nielsson (Sj.)

Hans Wallmark (M)

Heidi Nordby Lunde (H)

Juhana Vartiainen (kok.)

Lars-Arne Staxäng (M)

Lena Asplund (M)

Maria Stockhaus (M)

Michael Tetzschner (H)

Norunn Tveiten Benestad (H)

Susanna Koski (kok.)

Sylvi Graham (H)

Teitur Björn Einarsson (Sj.)

Thomas Finnborg (M)

Valgerður Gunnarsdóttir (Sj)

Wille Rydman (kok.)